

Japonların Hindistana doğru yeni bir hareketi

Bengale körfezi kıyısı üzerinde Akyab limanına asker çıkarıldı

Çin sözcüsüne göre bu ihraç hareketi İngiliz müdafilerinin cenahına ve gerisine yapılan bir tehdid teşkil ediyor

Londra, 2 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Uzakdoğudaki Japon taarruzunun nisbi durgunluğu, Japonların Hindistan - Birmanya hududundan 160 kilometre mesafede ve Kalkütaya takriben gene 160 kilometre uzakta bulunan Bengale körfezi kıyısında bulunan Akyab limanına asker çıkarıldı.

Avustralyaya karşı büyük ölçüde bir Japon taarruzu hazırlanıyor

Sidney 2 (A.A.) — Müttefik umumî kararları nezdindeki Sydney sunuşu zetesinin muhabiri bildiriyor: 8 Japon tümeni, takriben 120 ilâ 150 bin kişi zannedildiğine göre Cava ve Singapurda toplanmıştır. Bu kuvvetler yakında yapılacak büyük ölçüde bir Japon taarruzu için hazır bulunmaktadırlar.

Tas ajansına göre 12 adada hazırlıklar artmış

Mihverciler adalara ağır çapta uzun menzilli toplar yerleştirmişler

Adalarda sivil halk naklediliyor

Kahire 2 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Mihver devletlerinin Oniki adadaki hazırlıklarının artmış olmaları dikkati çekmektedir.

İğrenç bir propaganda

Alman orkestra şefine "Türkiyede musikiden anlıyan yoktur," demişler

Aramızda yaşayan bazı soysuzlar tarafından yapılan bu propagandanın suçluları meydana çıkarılmalıdır

Teessürle öğrendiğimize göre, Ankara'da ve şehrimizde konserler veren Alman Kammer orkestrasının, Türkiye'ye geliş münaşeretinde, aramızda yaşayan bazı soysuzlar, bu fırsatı ganîmet bilerek aleyhimize kullanıp, yalan ve rüya dolu, ahîksizce propagandalar yapmışlardır.

(Devamı 4/2 de)

Hind meselesini ilkönce görüşen Londrada toplanan yuvarlak masa konferansı, köşede Sir Cripps

Hindistan mukabil teklifini hazırladı

Cripps ile görüşmeler devam ediyor

Bir anlaşmaya varılacak mı?

Cripps hareketini geciktirdiğini söyledi

Ruzvelt tavassutta bulunacak mı?

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Hind millî partisi Cripps'in tekliflerini reddetmiştir.

Amerikada akisler:

Washington 2 (A.A.) — Cripps'in bir çıkmaza girmiş görünmesi Birleşik Amerika'nın siyasi mahfellerinde kötü, serik doğurmuştur. Bu mahfellerde, hâsıl olan kanaate göre teklifler asil bir düşünce ile yapılmıştır. Ve şimdiki şartlar içinde daha büyük imtiyazlarda bulunmak imkânı yoktur. Eski münakaşaları uyandırmak isteyen ve memleketin istila tehlikesi karşısında bulunduğu unutan Hind liderlerinin uyusmak istememeleri Vasingtonda siddetle tenkid edilmektedir.

Cripps hareketini tehîr etti

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Bugün Cripps Hindistandan hareketini geciktirdiğini söylemiş ve demiştir ki:

Gelecek hafta bir şey yapabileceğimi zannediyorum.

(Devamı 5 inci sayfada)

BULGARİSTANDA ASKERİ HAZIRLIKLAR

Bulgar askerî kuvvetleri Libyaya yollanacakmış

Sofyada ışıkların söndürülmesi için tedbirler alındı

Ankara 2 (Radyo gazetesi) — Bulgaristan'da askerî hazırlıkların süratle ilerlediği bildirilmektedir.

Sofyada, bütün ışıkların söndürülmesi için lazım gelen tedbirler alınmıştır.

Bu rivayete göre Bulgaristanın Almanya'ya vereceği askerî kuvvetler Sovyet cephesine değil, Libyaya İngilizlere karşı harbe sevk edilecektir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Büyük istihlâk merkezlerinde kart usulü

Bazı muayyen maddelerin kart usulüne bağlanması muhtemel

Ankara 2 (Hususi) — Ekmek için olduğu gibi büyük istihlâk merkezlerinde bazı muayyen maddelerin daha kart usulüne bağlanması hakkında tetkikler yapılmaktadır. Yakında kart usulünün hangi maddelerde tatbik edileceği anlaşılabilecektir.

Askerî vaziyet

İngilizler Hind hududuna yaklaşan Japonları durdurabilecekler mi?

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Pasifikde ve Uzakdoğuda:

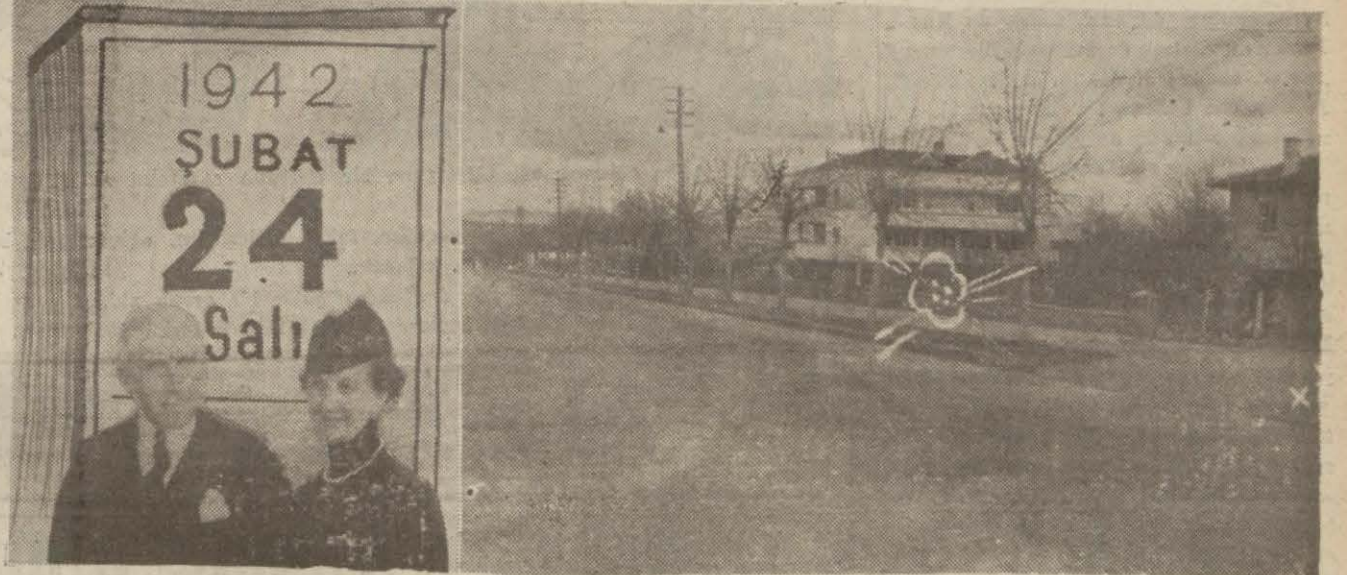
Birleşik Amerikalıların bir taraftan büyük bir donanma meydana getirmek için geceli gündüzlü çalışmakta oldukları bir sırada bir taraftan da Alaska dahililerle Aleoid adalarından ve Kamçikatka yarımadasından yani umumî bir ifade ile Behrenk boğaz ve denizinin şark ve garb sahillerinden Japon ana vatan adalarına karşı büyük ölçüde hava taarruzları icrasına hazırlanmakta olduklarına ve bunun için de seyir sahaları 3: 5 bin kilometre arasında değişen kudretli uçan kaleler inşa ile meşgul bulduklarına dair olan sayıların Japon matbuatında basıldığı her yere aynı mesajın bu nesriyatın bilhasabı ile yayıldığı görülmektedir.

İstisna edilirse son kırk sekiz saatte beri Pasifik durumunda esaslı bir değişiklik olmamıştır. Japonların bu sayılarından müteessir olmakta haklı oldukları meydandadır. Ve eğer, bu sayıların hususî bir maksada çıkarılmaması da bir hakikatin tam bir ifadesi halinde bulunuyorlarsa tarihlerin en uzun, en şümullü ve en geniş hedefli harbinin yapılmakta olan Japonların bu suretle ve tahmin edildiklerinden daha çok zaman evvel bu uçan kalelerin müessir menzilleri dahiline girecek olan ana vatan adalarının emniyeti için gereken tedbirleri düşünmek ve sağlamak tetkikatında çalışmaları da şüphe yoktur.

Uzakdoğu hareketine geçelim:

(Devamı 5 inci sayfada)

Bomba hâdisesinin resimle hikâyesi

1 — 24 Şubat sabahı 10 u 10 dakika geçe Ankarada Atatürk bulvarında bir bomba patlamış, bombayı taşıyan adam tamamen parçalanmıştır. İnfilâkın vukubulduğu noktadan takriben 10 metre ötede refikası ile birlikte yürümekte olan Alman büyük elçisi Bay Fon Papen ile refikası sadmenin tesirile yere düşmüşlerdir. Resimler, kendilerini, Atatürk bulvarında bombanın patladığı noktayı ve büyük elçi ile refikasının buldukları yeri göstermektedir.

2 — Türk zabıtası derhal faaliyete geçmiş, Alman büyük elçisini istihlaf eden bir suikast karşısında bulunulduğu, ölen adamın Ömer isimli Yugoslavyadan gelme bir genç olduğu anlaşılmış, iki gün zarfında bu suikasti hazırlayan gebeke efradından, elbetteki zannedilen aslen Yugoslavyalı Abdurrahman ve Süleyman ile Sovyet ticaret mümessilliği nakliyat müşaviri Kornilof ve Sovyet konsolosanesinde memur Pavlof tevkîr edilmişler, mesele mahkemeye intikal etmiştir. Nihayet 1 Nisan Çarşamba günü sabahı mahkemeye başlanmıştır. İşte o sabah mahkeme binasının dışı ile içinde heyeti hâline.

3 — Mahkeme binasının önünü kaplayan meraklı kütlesi heyecanla dağalanıyor. Suçlular getirilmektedir. İşte Abdurrahman ve işte Pavlof.

4 — Abdurrahman isticvabında bir çok sayıyı dikkat ifşaatta bulunuyor, bu arada Yugoslavyadan getirilip Sovyet sefaretanesine teslim edilen bir takım vesikaları havî bavullardan da bahsediyor. İşte Abdurrahman, işte bahsettiği bavullar ve işte kendilerini bu suikaste tahrik eden hazırladıklarını iddia ettiği Kornilof ile Pavlof.

5 — Müdde'umumî konuşuyor, Türk tebaası suçlularla aynı sırada oturmak istemiyen ve arka sıraya geçmelerine müsaade edilen Sovyet tebaası suçluların oturış vaziyetleri ve nihayet heyeti hâkimce.

Hergün

Yüzlerine birer
Dostluk maskesi
Takan iki devlet:
Rusya ve Japonya

Ekrem Uşaklıgil

Japonya'nın Moskova'ya tayin ettiği yeni sefir memurîyetinin yerine vararak itimadnamesini Sovyet devlet reisine takdim etti;

Sefirin bu münasebetle devlet reisine söylediği sözlerle ondan aldığı cevabın metnini görmedik. Görmüş olsaydık da yeni bir şey öğrenecek değildik, bu gibi vaziyetlerde söylenen nutuklar beylik formüllere dayanır, sonra da Rus-Japon muadilesinde değişmiş hiç bir şey yoktur, vaziyet Rusyanın harbe girdiği, Japonya'nın Uzaksarkla kılıç çektiği zaman neyse bugün de öyledir.

Her iki devlet de sulh halinde bulunuyorlar ve sulh halinin hiç değişse bir müddet daha devam etmesini istiyorlar. Fakat bu temenni yekdiğerine dost olduklarını göstermez; günün zaruretinden doğmuştur, kıymeti kendisini doğurana zaruretini devamı müddetle kayıdır, zira:

Rusya Anglo-Sakson âleminin mütefikidir. Japonya ise bu âlemin can düşmanı, bir Anglo-Sakson âleminin kazanmasını ister, öbürü yenilmesini. Ve bilirler ki birinin temennisi tahakkuk etse öbürünün son saati gelecektir. Bu bakımdan yekdiğerine düşman oldukları muhakkak, fakat düşmanlığın fiilyata dökülmesi sırası gelmemiştir, bu da muhakkak. Şu halde şimdi yapmaktaki buriyetinde oldukları şey, yüzlerine birer dost maskesi takmaktır. Ve bunu yapıyorlar. Bu rol ne vakte kadar devam edecek?

Son haddi, ikisinin birinin göçmiye yaklaştığı zamanla hududlandırabiliriz. Fakat çanın daha evvel çalması ihtimali de yok değil.

Japonya Nişinşi gazetesinin dilile: — Her şey Sovyet Rusyanın alacağı vaziyete bakar! diyor.

Rusya ise bu mütealemin cevabını gene gazete dili ile daha evvel vererek: — Rusya şark komşusu ile iyi geçinmek niyetindedir. Nitekim Japon baliğçılarının Rus kara suları içinde avlanmak müsaadesini vermek suretile bu iyi niyetini gösterdi, demiştir.

Söylenene inanırsanız Japonya'nın Mihverle mütefik olması Mihverle harb halinde bulunan Rusya ile münasebetlerine tesiri etmeyecek, gene Nişinşi gazetesini:

— Mütefiklerimiz bizden Sovyetlerle harbe girmemizi istemiyorlar, diyor.

Rusyaya gelince, onun mütefikleri ondan Japonya'ya saldırmasını, yahud da Japonya'ya karşı hava üssü vermesini istemiyorsa da Rusya bu teklifi reddetmiş; yahud da kabulünü meydana vurmamayan zor bir şarta bağlayarak uzaklaştırmıştır.

Görünen budur, anlaşılın da iki devletten birinin göçeceği zamana kadar komşusunun saldırısına uğramayacağıdır, fakat bugün olması bile yarın tahakkuk edebilecek bir başka ihtimal yok mudur?

Alman devlet reisi son söylevinde bolşevizmi «Avrupalının mukaddes topraklarından atmak» kararını tekrar etmekte beraber eski söylevlerinde olduğu gibi bolşevizmi mahvetmekten bahsetmişti. Bu dil değişikliği Alman devlet reisinin sekiz aylık çetin bir denemeden sonra Avrupa harbinin vereceği netice ne kadar lehte olursa olsun Uzaksarkta kadar dayanıp usuz bucağı Rusyada bir iş ayrılığı yaratılmadan güçlüğünü anlamış olmasından doğmuştur, yoksa gelecek günler için su veya bu surlara dayanıp bir anlaşma kapısını açık bırakmış olmak istediğinden mi? Butası belli değil. Fakat muhakkak ki bu noktaya göze çarpmış, muhtelif düşünceler uyanırmıştır.

Japonya bir Asya devleti olduğu gibi Rusyanın da Asya imparatorluğu vardır. Japonya bugün Avrupalıya Asya'dan almak istiyor, Rusya ise dünya genelinde kadar hiç değilse propagandalarında aynı isteği tekrarladı, Japonya genişlemek ve ilk kaynaklara kavuşmak emelinde Hollanda ile İngilterenin aleyhine olarak işbirliğini tatmin ettikten sonra Asyalının müşterek istekleri bah-

TAKVİM		Nisan			
Rumi senesi	1368	3	Arabi senesi		
	1928	Cuma	1369		
	21	Resmî 22.30	Kasım		
		1942	147		
GÜNEŞ		R. evvel		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	40			4	57
11	05			09	22
R. evvel		İMSAK		Yata.	
b.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	18 17	16	53	19	86
V.	5 48	9	18	12	1 33

Resimli Makale:

Bir ihtiyar baba oğlunun evlendiği gece bir dostuna sevincini ve kederini anlatıyordu:

— Seviniyorum, çünkü bugünü gördüm, fakat kederliyim, oğlum yeni bir yuva kurdu, artık benim evim sessiz kalacak.

Bu ihtiyar baba derdini dinliyen dostundan şöyle bir cevap aldı:

— Sevincin ile kederini ölçersen sevincin üstte çıkar, kederini göstermez.

Çocuk dünyaya geldiği dakikadan kendi kanadıyla uçabileceği zamana kadar bize binbir üzüntü verir, tam kuvvetini iktisab ettiği gün ise yeni bir yuvada yeni bir âlem yaratmaya gider, Fakat onu muahaze etmiyelim, tabii, tin kanununa riayet etmesi haricinde bize karşı vazifesini de yapmıştır. Bu vazife doğduğu gündün itibaren büyüdüğü zamana kadar bize vermiş olduğu neşe ve ümididir.

Şehir Haberleri

15 yaşında kızları fuhsa teşvik eden bir ahlâksız yakalandı

İçtihad apartmanının bir dairesini randevu evi haline getiren ahlâksızın, küçük yaşta kızları da fuhsa attığı tesbit edildi

Şen bir randevuculuk hâdisesi adliyyeye intikal etmiştir. Hâdise nin suçlusu Ali Yay, Alemdarda Çalçeme sokaklarında İçtihad apartmanının 1 numaralı dairesinde oturmaktadır.

Bu adamın randevu evi içtiği ve yalnız genç kadınları değil, 15 yaşından küçük kızları dahi iğfal ederek bu yola sevkettiği zabıtaca haber alınmıştır. Nihayet evde anı bir arama yapılmış ve suç bu cürümüneşhud sayesinde delillerle tesbit edilmiştir. Evde Alinin fuhsa attığı zavallılar arasında 15 yaşından küçük bir kız da bulunmuştur.

Suçlu dün hakkındaki tahkikat evrakı ile beraber adliyyeye teslim olunmuştur. Müddeiummülük Ali Yay; Sultanahmed 3 üncü sulh ceza hâkiminin huzuruna çıkartmış; suçlu burada yapılan sorgusunu müteakib tevkiif olunmuştur.

Fırıncılar, fırınların birleştirmesini istiyorlar

Şehrimizdeki bazı fırıncılar belediyyeye müracaatle İstanbulda evvelce mevcut 156 fırının son zamanlarda 200 e çıkarıldığını, ancak bir kısım fırınların pek az un işlediklerini ileri sürmüş ve bazı fırınların birleştirilmesini istemişlerdir. Fırıncılar, bazı mıntakalarda günde azami 15 çuval un işleyen iki fırının birleştirilerek bir fırında ekmeç yapılmasını ve iki fırında satışa çıkarılmasını teklif etmişlerdir.

Fırıncılar, bu takdirde imaliye tasarruflarından ve mahrukattan tasarruf edileceğini ve ekmeçlerin daha iyi çıkarılacağını bildirmişlerdir.

Fırıncıların müracaatı tetkik olunmaktadır.

sini açarak Rusya ile anlaşmayı ve bu suretle müstakbel Rus tehlikesinden kur tularak bütün kuvvetlerini Anglo-Sakson âlemini devirmeye hazır olmayı istemez mi? Bunun için ilk şart Rusyayı Mihverle anlaşmaktır, Japonya acaba bu işe teşebbüs etmemiş midir ve Alman devlet reisinin son nutku bu imkânı elde bulundurmamak için o şekilde söylenmemiş midir?

Siyaset kulislerinin ilçe dalmak çok güc, fakat Japonya ile Rusyanın bu harb içinde biraz evvel veya biraz sonra yekdiğerine saldırmaları nasıl bir ihtimal ise, bu da, uzak olmakla beraber gene bir ihtimaldir.

Ekrem Uşaklıgil

Kösele almak bahanesile iki sabıkalı bir tüccarın 7000 lirasını dolandırdılar

Taşralı tüccara nünuneler gösterdikten sonra 7.000 lirasını alıp sırta kadem basan dolandırıcılar yakayı ele verdiler

Zabıta, evvelki gün, kösele tüccarı hüviyeti takınarak, taşralı bir zatın 7 bin lirasını dolandıran yaman iki sabıkalıyı yakalamıştır. İddiaya göre, çok kurnazca tertib ve idare olunan bu dolandırıcılık vakasının cereyan tarzı şudur:

Malatyada oturan ve kundura imalatine meşgul olan Süleyman adında bir zat mühim miktarda kösele almak üzere geçenlerde şehrimize gelmiş; Sirkeci'deki stellerden birine inmiştir. Birkaç gündünberi mal siparişi etmek maksadıyla alâkalı ticarethane ve müesseselere müracaat eden Süleyman; bu araştırmaları sırasında bir vesile ile Bitlisi Hasan

Yeni dağıtılacak gıda maddelerinden halka birer kilo verilecek

Yakında piyasaya arz edilecek olan gıda maddeleri, mahiyet ve kazarlarda seçilen mütemmedler vasıtasıyla; semtin nüfus kesafetine göre bazı bakkallara tevzi edilecektir. Mutemedler; malları ofislerden alacaklardır. İlk partide 300 ton fasulye, 150 ton pirinç, 100 ton bulgur, 1600 tenekte peynir, 600 tenekte sade yağ dağıtılacaktır. Bu maddelerden, şahıs başına birer kilo verilecektir. Bu hususta laze müdürlüğü tarafından listeler tanzim edilmiştir. Listelerden bir müesseseler, diğeri halk içindir. Listeler bugün Toprak Mahsulleri Ofisine gönderilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir merasim münasebetile Halkevlerinden birinde iddik. Perde arasında, herkes sigara içmek üzere dışarı, salona çıkmıştı. Sigara içenlerden, gayet temiz giymiş, orta yaşlı bir zat, bir aralık, orada bulunanların nazarı dikka-tini celbeden bir sesle yere tükürdü. Umumi bir tiksinti uyandıran bu hareket, Halkevi memurlarından birinin de gözünden kaçma-

mişti. Nezaketle bu zata yaklaşarak, yere tükürmenin doğru olmadığını, yerlerin biraz evvel cilalandığını, arzu ederse, kendisine tuvaleti gösterebileceğini söyledi. Gayet temiz giymiş, orta yaşlı zatın verdiği cevap aynen şudur:

«— Ne karıştıyorsun sen? Bu rast Halkevi değil mi? Benim evim, istediğimi yapabilirim!»

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Karşılıklı vazifeler

Sabahın Sabaha:

Bal tutan parmak
Ya amaz, nefret ve
Lânet kazanır

Burhan Cahid

Nazik, sıkışık zamanlarda ihtiyaç yeni kanunlara, yeni tedbirlere lüzum gösterir. Nitekim hükümet harbin başındanberi bu ihtiyaca göre bazı kanunları değiştirmiş ve yeni yeni kanunlar koymuştur. Dışarınm hergün artan sıkıntısı içeriye de işledikçe bu de, vâm edecektir. Hükümet vaziyete ve ihtiyaca göre tedbir almağa mecburdur. Meselâ eşya fiatlarını mürakabe etmek, ihtikâr yapanları ağır cezalara çarpmak, bazı yiyecek maddelerine el koymak gibi hareketler bu zarureten doğmuştur. Devlet teşkilâtı da bu ihtiyaca göre tertiplenmiştir. Yeni kurulan ofisler ve idareler de bu ihtiyacın eserleridir.

Bu kadroyu işletmek te kolay değil, dir. Hükümet bugün sırasına göre esnaf ve tüccar rolünü de yapıyor. Bunu sırf fazla kâr kasdile ellerindeki malın kıymetini arttırmaya kalkın esnaf ve tüccar karşı halkı korumak için yapıyor. Bütün bunlar bir maksad içindir. Şu buhranlı devirde bir takım fırsat düşkünlüğünü halkın kesesinden besleyip şırmemek ve halkı mevcut kıymetlerden müsvi surette istifade ettirmek! Ekmeğin bunun önde gelen misalidir.

Fakat görüyoruz ki hükümet hesabını bu memleket vazifesini görenler arasında da fırsat düşkünlükleri çakabilir. Bir işe memurunun halka dağıtmak üzere kendisine verilen ekmeç karnelerini satmağa kalkması ve tevkiif edilmesi bu endişenin haklı bir misalidir. Devletin millî müdafaası ile memleketin işe davası arasında fark yoktur. Dışarıya karşı vaziyetimizin salâbeti içimizin sağlamlığı ile ölçülür. Birlik bütün bir epe, heder ki hududlarımızı bekleyen askerle ekmeçimizi dağıtan memur aynı hatlarda vazife görürler. Yalnız onlar değil her meslekte, her işde, her yanda her sınıf millet fertleri aynı ödevin başınıdadırlar. Şu halde bu memleket davasına ihafet edenlere, bizi iğnâleden cürütmeye, hiç olmazsa zarara sokmaya cüret edenlere karşı da merhametsiz olmalıyız. Böyle zamanlarda ihtiyaca göre tedbir almak ne kadar tabii ise bu tedbirlerin yerine getirilmesinde ayak bağı olanları ibret verici şekilde cezaya çarpmak ta o kadar tabiidir. Bu toprakta artık «Bal tutan parmak yalar» sözü yer bulmamalıdır. Bir resmi vazife sahibinin hırsızlığı sokak hırsızlığından ağırdır. Buna göre de cezas ağır olmalıdır. Hele böyle buhranlı zamanlarda hepimizin birbirimize destek olmamız gerekir. Memur da bir vatandaşdır. Ona verilen salâhiyet bir devlet emvîyesidir. Halk bu emvîyete ondan yardım bekler. Aksine olarak memur bu emvîyeyi ve salâhiyeti hasıs menfaatlerine sipir yarparsa ferd olarak müsterek birlik davamızın bozguncusu, memur sıfatı ile devlet otoritesinin bozguncusu sayılır. Şu halde cezası da ona göre olmak gerek değil mi?

Burhan Cahid

Faba oğul 20 ağır işçi karnesi satarken yakalanırlar

Küçükpazarda Hacıkadın caddesinde 102 numarada manav Mustafa ile oğlu Mehmed 20 tane ağır işçi karnesini satarken Fiat Mürakabe kontrolöleri tarafından cürümüneşhud halinde yakalanmışlardır. Her iki suçlu hakkında teki-bata başlanılmıştır.

RADYO

CUMA, 3.4.1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Senfonik parçalar (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Suznak makamından şarkılar, 12.45: Ajans haberleri, 13.30: Karışık şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil heyeti, 18.45: Ziraat takvimi, 18.55: Genç bestekârlarımız, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Klâsik Türk müziği programı, 20.15: Radyo gazetesini, 20.45: Koşma ve türküler, 21: (İktisad saati), 21.15: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri

İstanbul borsası

2/4/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

Açılış ve kapanış	
Londra	1 Sterlin 5.24
New_York	100 Dolar 129.20
Cenevre	100 İsviçre F. 30.365
Madrid	100 Peçeta 12.9375
Stokholm	100 İsviçre Kr. 31.16
Eşham ve Tahvilât	
% 7 941 Demiryolu 2	19.35

Miyopi irsî midir?

Son zamanlarda yapılan araştırmaların bize öğrettiği hakikat

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Gençlik çağında oldukça münteşir olan göz arızası miyopidir. Bu kelime Yunancada fare bakışı demektir. Bu arızaya müptelâ olanlar, bilhassa gözlük süz olarak biraz uzaklara bakarken göz kapaklarını birbirine yaklaştırarak ve sıkarak, faaliyetini o tarafa eğerek hususî bir vaiyet alırlar. Bu bakış farenin başışına benzetilmiş, onu için hastalığa miyopi denmiştir.

Arızanın esası, gözün kırma kuvveti ile uzunluğu arasındaki normal nisbetin bozulmasıdır. Böyle gözler uzun yapılmıştır. Bu sebeple hayal asıl hassas olan şebeki tabakada değil, onun önünde bir yerde teşekkül eder. Bundan ötürü hayal silik ve vuzuhsuz olur. Hastalar, vazih bir hayal kazanmak için eşyayı gözlerine veya gözlerini eşyaya yaklaştırırlar. Uzakdaki eşyayı daima silik görürler.

Vaktâ gözülüğün keşfinden sonra miyopiyi hemen tamamen düzeltmek ve bunların salim bir insan gibi görmesini temin etmek mümkün olmuştur. Fakat hastalığın ağır şekilleri ve otuz yaşından sonra tevakkuf devrine girmeyip ilerleyen nevileri ağır bir sakatlık ifade ederler. Bu nevi miyopinin körlüğe varması çok görülen bir tezahürdür. Böyle ağır şekillerinden sarfınazar hafif miyopi bile devamlı bir surette gözlük taşınmaya mecbur bırakması sebebiyle önemli bir arıza sayılır. Miyop bir dostum gözlük taşımamak için ömründen on seneyi fedaya hazır olduğunu söyler. Herkesin bu derece olmasa bile herhalde rahatsızlığı ihmal edilemeyecek bir hal teşkil eder.

İşin en mühim tarafı şudur ki miyopların çoğu eşyayı çift gözle değil, daha ziyade muayyen bir gözlerle görmeye meylederler. Bu yüzden eşyanın hacmi ve derinlikleri hakkında yanlış intibalar almağa mahkûmdurlar. Bu sebeledendir ki miyopiyi tedavi etmek ve oluşuna mâni olmak için en eski zamanlardan beri çareler aranmaktadır. Bir kısım hekimler miyopide ilk çocukluk yaşından itibaren gözlük tavsiye ederler. Diğer bazı hekimler miyopinin bilhassa hafif derecelerine karşı yakınıla istigali menedererek uzaklara bakmayı bir tedavi vasıtası sayarlar. Gözlük bir tedavi vasıtası değildir. Olsa olsa çocuğun sıhhatle görmesini ve eşya hakkında yanlış intibalar almamasını temin eder. Fakat gözlük çıkarıldığı anda gözler gene fena görür. Miyopinin ilk olarak kendini gösterdiği ilkökul çağında bir «uzağa baktırma» tedavisinin faydalı olabileceği kanaati umumdur. Asıl mühim olan nokta arızanın sebebidir. Bu hususta yakın tarihlere kadar hemen umumiyetle kabul edilen fikir, mekteb tahsilinin yani devamlı olarak kitaba, deftere, tahtaya yani yakın eşyaya hak mak zorunun bu arızayı meydana getirdiğidir. Gerçekten geniş materyel üzerinde yapılan istatistiklere göre miyopi doğuştan mevcut değildir. Hattâ yeni doğmuş çocukların çoğunda bilâkis uzaktan görme Hipermetropi hali vardır. Mekteb çağı başlayınca miyopi rakam

ları artmaya başlıyor. Ve yukarı sınıflarda en yüksek seviyesine çıkıyor. Mekteb çağından sonra gene azalmaya başlıyor.

Bu istatistiğe bakarak yakına bakmanın miyopiyi meydana getirdiğini iddia etmek akla yakın gelebilir.

Fakat öte taraftan hiç mekteb tahsili görmemiş, tamamen serbest yaşamış yani yakına bakmak zorunda kalmamış olan insanlarda da miyopi olabileceğini biliyoruz. Bunları nasıl izah etmeli?

Son zamanlarda bizde ve Avrupa'da yapılan araştırmalar miyopinin oluşunda irsin büyü rolü olduğunu meydana çıkarmıştır. Şimdiye kadar miyopide irsin rolünün hakkıyla meydana çıkmasına imkân hasıl olmaması tek yumurtalı ikizlerde miyopiyeye tesadüf edilememiş olmasıydı. Son zamanlarda tıp tahsil etmekte olan tek yumurtalar bir ikizde aynı derecede miyopi bulunmuştur. Bu ailenin diğer ferdlerinde de miyopi vardır.

Müşahede edilen diğer bir ailede mekteb tahsili gören ve görmeyen ferdlerde miyopi tesbit edilmiştir. Esaslı araştırmalar böyle ailelerin ecdadında da miyopi vak'alarının bulunmuş olduğunu meydana çıkarmıştır.

Vâsil olduğumuz kanaate göre hastalığın esası irsî bir istidada dayanır. Ancak bu irsî istidadı haiz olanlarda tahsil ve yakına bakma zoru miyopinin meydana çıkmasına sebep olur. Yoksa bu istidadı haiz olmayanlarda yakına bakmak zoru miyopiyi meydana getiremez.

Havacılık mütahassısı diyor ki

Riyomdaki muhakemenin ortaya attığı hakikat

Yazan: Mitat Tunçel

«Riyom» muhakemesinin on beşinci celsesi askeri bakımdan büyük bir alâka uyandırmış ve çok hararetili olmuştur. Bu celsede şahid olarak davet edilmiş olan generallerin ifadeleri dinlenmiştir. Bu generallerin hemen hepsi Fransız hava kuvvetlerini kritik etmişler ve hekimlerin en büyük mes'uliyetini bu kuvvetlere yüklemişlerdir. Alman hava kuvvetlerinin gerek aded, gerekse kalite itibarile üstünlük göstermiş olduğunu ve bilhassa bombardıman tayyareleri kısmında Fransız pilotlarının neçs bile yapmaya vakit bulamamış olduğunu söylemişler ve bütün bu hatanın harbinden evvelki senelerde tutulmuş olan yanlış esaslara ve bozuk teşkilâta aid olduğunu ileri sürmüşlerdir. İfadelerin ruhunda o zaman kurmay başkanı bulunan General «Gamlen» e çok ince bir şekilde hücum vardır.

Üzerinde durmuş oldukları noktalar: Almanların bol miktarda ve yüksek kalitede bombardıman tayyarelerine kıyasla met vermiş oldukları halde Fransızların bu tip tayyareleri ihmal ederek hava birliklerini alabildiğine keşif tayyareleriyle doldurmuş olmaları ve bunların da harbde hiç bir iş yapmamış bulunmalarıdır. General «François» kendi emrindeki kuvvetlerin teçhizatının mükemmel ve efradla sübayların yüksek derecede cür'et ve cesaret sahibi olduğu, harb için çok iyi yetiştirilmiş bulunduğu halde havadan himaye göremiyen bu varlığın hiç bir fayda verememiş olduğunu söylemiştir. Bu general en rahyet demiştir ki:

— Magnot hattı üzerinde bir keşif yapılmasını hava kumandanından istediğim zaman bu kumandanandan aldığım cevap «bu, intihardan başka bir şey değildir» sözü olmuştur.

General «Mittelhauser» de pike tayyarelerinin ehemmiyetinden bahsetmiş, hava müdafaa topçusunun bunlara karşı teçhizat itibarile çok noksan bulunmuş olduğunu, müessir ateş edememiş bulunduğunu söylemiştir. Hattâ Almanlar Norveç'i işgal ettikleri zaman bu tayyarelerin İngiliz filosuna karşı çok müessir hareket yaptıklarını ve bu hu-

susta General Gamlenin ehemmiyetle dikkat nazarını çekmiş ve orduda buna karşı tedbir almak lâzım geldiğini ileri sürmüş olduğunu ilâve etmiştir. Hülasa edilecek olursa bütün generaller hava himayesinden mahrum kalmış olan Fransız ordusunun harekete bile geçemiyerek panik yapmış olduğu noktasi üzerinde durmuşlardır.

Tayyarenin beşği Fransadır, tayyarecilerde de Fransa ordusu daima birinci saflarda yer almıştır; bu harbden evvel

de Fransız tayyare fabrikaları memleket ihtiyacını temin ettikten sonra diğer birçok memleketlere de tayyare vermişlerdir. Böyle olduğu halde Fransız ordusunun bu harbdeki feci âkibeli karşısında generaller bunun mes'ullerine kadar hücum etseler yeri vardır.

Versay muahedesiyle harb tayyaresi imalinden menedilmiş olan Almanlar her şeye rağmen bütün tedbirlerini almışlar, için için çalışmışlardır. Yunker (Devamı 3/2 de)

«Son Posta»nın bulmacası: 17 - (9)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucunuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 — Meşhur bir musiki dâhisi (8).										
2 — Bir ırk (3), Mısır ilâhî (2).										
3 — Kimsesiz (5).										
4 — Bir erkek ismi (4), Sessiz, dilsiz (3).										
5 — Miralay (5), Beraber (2).										
6 — Fransız mağlûbiyeti mesullerini araştıran mahkeme (4), Amerikan musikisi (3).										
7 — Hâdis (4), Yalan (4).										
8 — İnâdet (4), Tasvib, tasdik (4).										
9 — Sin (3).										
10 — Bir kıta (4), Dünya (4).										

6 — Söz vermek (4), Tersinden okuyunuz yemektir (2).

7 — Bir iskambil kâğıdı (4).

8 — Hristiyanların dini yılbaşı (4), Sağlam (5).

9 — Yazın esen sıcak bir rüzgâr (3), Almanca evet (2).

10 — Nota (2), Kayıtsız, alâkasız (6).

Yukarıdan aşağı:

1 — Hayvan doktoru (6), Deniz ortasında bulunur (3).

2 — Merd (2), Fransada bir şehir (4).

3 — Karadenizde bir kaza (8).

4 — İstanbulda bir semt (7).

5 — Bir büyük elçimizin soyadı (5).

«Son Posta» nun tarihi tetrikası: 62

PATRONA HALİL

Sezdirmeden odadan dışarıya kaydı, Halil'in bulunduğu odaya koştu.

Halil karanlık odada başını duvara dayamış düşünüyordu. Palasını hâlâ yerine sokmamıştı. Kapı kilidinde hızla dönen anahtar şakırtısını işitmedi bile.

Abdülgani efendi yanına sokulup elini omuzuna koyunca inkildi, ihtiyara dik dik baktı. Köse adam Patronayı elinden tutup pencere önündeki sedire oturarak çenesini okşadı:

— Bana gücendin mi Halil?

Genç adam öfkesinden ağlıyordu, cevap vermedi. Bir müddet bir şey söylemeden oldukları gibi kaldılar. Halil artık bu evde kalmak istemiyordu. Dalgın dalgın ayağa kalktı, çıkıp gidecekti.

Abdülgani önüne geçti:

— Gidecek misin Halil?

Delikanlı ihtiyarın yüzüne bakmadan başını salladı:

— Belâ, gitmek isteriz.

— Nereye, «sıcağa» arkadaşlarının yanına mı gideceksin?

— Oraya gitmek isteriz.

İhtiyar bir elini kaldırdı:

— Yok, başka gidilecek yerler vardır.

Düye Patronayı tekrar sedir üzerine oturttu:

— Baka oğlum, imdi seni bir yere götüreceğim. Orada çok şeyler görüp işiteceksin. Sabreylen, sonu muflak selâmettir.

Halil tekrar kalkıp gitmeğe davrandı:

— Bizi boşlan artık. Çok şeyler görüp işitmek istemeyüz buba. Bana bu gece kaçırıldığım fırsat bir daha bu ellere gelmez. Vezir bu defa dahi kurtuldu.

İhtiyar ciddi ciddi söyledi:

— O kurtulmadı Halil, gittikçe ölüme yaklaşmaktadır.

Halil yerinden sıçrayıp bağırdı:

— Ölüme mi?

— Belî. Ölüme oğlum.

— Ya nice olur?

Abdülgani efendi şehadet parmağını dudağına götürerek gülümsemedi:

— Sus. Anı çoğa varmadan görüp öğrenirsiniz [Ayağa kalktı]. İmdi düş ardına.

Patrona Halil, bu bir iki saat evvel tanıdığı meçhul adamın arzu ve iradelerine rüzgâr önünde savrulan ağaç yaprakları gibi kapılıyordu. Bu adam kimdi? Bu evde ne yapıyordu? Nigâr buraya nasıl düşmüştü? Vezir İbrahim Paşa ile alakası ne idi? Delikanlı bunların hiç birine mantıklı bir cevap bulamıyordu.

Sonra nasıl olup ta boynu yoluk ihtiyar Gerze horoslarına benziyen bu köse adamın göğsüne bir kakma vurup Nigârın bulunduğu odaya koşamıyor, bu kadar sevdiği kadını kurtaramıyordu?

İhtiyar birdenbire Patronanın bileğini kavradı, kıracaktı gibi sükarak bağırdı:

— Baka oğlancık, aklından geçirdiğin şeyleri bir dahi hatırlayım demen. Nigâr bundan taşraya çıktığı anda yaşayamaz!

— Yaşayamaz mı dedünüz?

— Yaşayamaz dedük. [Boynunu Halile doğru uzatıp boğuk boğuk söyledi] Delidir!

Patrona bağırdı:

— Deli mi?

— Belî oğlum, deli. Anı kurtardıktan sonra sana teslim edeceğim!

Patrona ihtiyarın iki eline birden sarıldı:

— Doğru mu söyledin benim bubam.

— Doğrudur. Kendü kendüye nasıl konuştuğunu sen dahi gözle rinle görmedin mi?

— !...

Ağzını Halil'in kulağına yapıştırdı:

— Anı bu hale koyan adamdan öcünü almak istemez misin?

— Ya, koca donuz bunda ayağıma kadar gelmiş iken neden bırakmadın?

— Bunda olamaz idi Halil. Hem o kılıç ile ölmeğe lâyık değildir, anladın mı? Katır kuyruğuna takıp sokak sokak sürümeli!

Patronanın gözlerinde yıldırımlar çaktı, bir deli gibi güldü:

— Demen benim bubam?

Birbirlerinin gözlerine baktılar. İhtiyar odadan çıktı, küçük feneri

elinde olduğu halde aralık kapıdan başını uzattı:

— Hayd Halil tam vakittir.

Merdivenleri çabuk çabuk indiler, geniş kanadlı kapıdan karanlık caddeye çıktılar.

Ahırkapıda, Esprizadenin deniz kenarındaki büyük, ahşab konağı önünde durdular. Sokak dar ve karanlıktı. Deniz tarafından hafif dalga hışırtıları geliyordu. Abdülgani efendi elindeki feneri «püfleyp» dundu:

— Geldik, burası.

Patrona usulca sordu:

— Bu hanede göreceğimiz âdemler mi var?

— Belî oğlum, ülemayı kiram kibarlarını göreceksiz.

Kapı çalınmadan aralandı. İki kollu bir el şamdanı tutan güler yüzlü bir hafız başı görmüştü.

(Arkası var)

İstanbul Matbaacılar Birliğinden

1 — Kâğıd ve matbaacılığa müteallik isteklerimizin tervici için makamatı resmîyeye vâki olan müracaat ve temennilere verilen müsbet cevaplar üzerine, meslektaşların âcîl olan birinci hamur kâğıd ihtiyacımızı ve ikinci ile üçüncü hamur kâğıttan kazan, prova ve kopye kâğıtlarına müteallik isteklerinin ayrı ayrı birer mektub ve birer suretleriyle 4/4/942 Cumartesi günü saat bir kadar Birlik İdare Merkezine bildirmeleri.

2 — Şimdiye kadar makine ve matbaaları hakkında sorulan suallere cevap vermeyen meslektaşların suretli cevap vermeleri rica olunur.

Mitât Tuncel

Sıtma Mücadele Sıhhat Memurluğu Kursu Açıyor

İstanbulda bir buçuk ay amelî ve nazari ders görmek nitamında muvaffak olanlar hemen tanzif olunmak kaydıla «Sıtma Mücadelesi Sıhhat memuru» alınacaktır.

Orta okulu ikmal etmiş bulunmak, filî hizmetini yapmış olmak şarttır. İsteklilerin 4/4/942 akşamına kadar hergün Kadıköy Moda caddesi numara 91 de İstanbul Sıtma Mücadele riyasetine müracaatla kayıtlarını yaptırılmaları diğer şartlarla beraber verilmesi lâzımgelen vesâik hakkında maîumat edinmeleri ilân olunur. «3963»

Havacılık mütehas-sısı diyor ki

(Baş tarafı 3/1 de)

fabrikası İsvege gitmiş «Malnö» de bir şube açmıştı. Foker fabrikası tesisatını Danimarkaya nakletmişti. Almanyadaki tayyare fabrikaları da ancak harb esaslarını gözönünde tutarak yolcu tayyareleri inşa ediyordu. İşte bütün bunları bilmiyen yoktu; Fransızların bunu herkesten daha iyi bilmesi lâzım gelirdi. Fransada o zaman hava nazarı bulunan «Pierre Cot» mebzul bir şekilde her türlü vasıtalara malikti. Fabrikaların çalışması da genel kurmay başkanlığının kontrolü altında bulunuyordu. Fransız hava ordusunun Offensif kuvveti de 4500 kadar tahmin olunuyordu. İşte böyle olduğu halde bu harbde Fransız hava kuvvetlerinin bu derece âciz bir duruma düşmüş olmasındaki sebep nedir? Bu hususta kat'i bir cevap vermek veya verebilmek kolay değildir. Fakat harbe takaddüm eden senelerde Fransa da cereyan eden dedikodular ve senelerce süren idari yolsuzluklar gözönünde tutulacak olursa hava kuvvetlerini idare etmiş olan bazı ellerin de tayyare fabrikalarını, tayyare siparişlerini teknik durumlara ve ordu ihtiyaçlarına göre kuracak ve harekete geçirecek yerde bunları hımaye etmek istedikleri fabrikaları işletmek ve harekete geçirmek gayesini özlürdükleri, binnetice koskoca Fransız ordusunun da çöküp gitmesine meydan vermiş buldukları hiç de ihtimal haricinde bir şey değildir. Nitekim Fransız generalleri «Riyom» muhakemesinde bütün durumu izah ettikleri halde bunun sebepleri üzerinde ileri gitmek istememişlerdir.

Son Postanın edebî tetrikası: 102

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkan

Hattâ bu sabah, sen daha aşağı inmeden Ömerin kardeşine şu sözleri söylediğini işittim:

«Ne güzel, ne sevimli kızım var, ismi Nihaldi değil mi? Affedersin, bunca sene sen Anadoluda kalmıştan, ben de Mısıra gittim, pek seyrek mektublaştık. Çocuklarının hangisinin Nihal, hangisinin Meliha olduğunu hatırlıyamadım.»

Münir, kardeşinin seni kastedtiğini anladı mı bilmiyorum. Sadece:

«Büyük Nihaldir, dedi.

Görüyorsun ya, Ömerin hiçbir şeyden haberi yoktur ve bir gün bunu öğrenince ne derece hiddet edeceğini şimdiden tahmin ediyorum ve bu küçük intikam, benim namına, hoşuma gidiyor.

— Benim yanımda onu gülmüş bir vaziyete düşürmüş olmanızdan dolayı sizi affetmeyecektir.

— Öyle mi dersin? Halbuki o benim şakadan hoşlandığını biliyor.

— Benim yüzümden aranıza ağılaşmasına pek müteessir olurum.

— Adam sen de, aldırma! Seninle barıştığı zaman benimle de barışır.

— Fakat ben Ömerle barışmak istemiyorum. Kat'iyyen istemiyorum.

— Neriman, kızım, sen de saçma sapan söylemeğe başlama!

— Çok samimî konuşuyorum efendim: Yegâne istediğim şey, kocamdan uzakta serbest bir hayat sürmektir. Bu üzüntüler ve izzet, nefsimi vurulan bu darbeler beni tasavvurunuzdan çok müteessir ediyor. Bunlardan uzak kalmak en birinci emeldir.

— Hakkın var, yalnız kadın değil, bir erkek te mütemadiyen müteessir olmaz. Fakat seni seven bir erkeğin şefkat ve hürmetinden memnun olmayacağını da tahmin edemem. Ömer güzel ve iyi çocuk, bur, çok dürüst ve kıymetli bir adamdır.

— Bilhassa çok mağrur ve müstehtakçidir.

— Eğer seni severse...

— Eğer beni severse bu defa da alay ve istihfaf etmek sırası benim olur. Aramızda halledilecek öyle hesaplar vardır ki bunların üzerinden ıslak bir sünger geçirmek imkânı yoktur.

— Vay, vay... Amma da kin imişsin kızım.

— Bana yapılan bir hakareti unutamam.

— Sen bugüne kadar kimseyi sevdin mi Neriman?

— Hayır! Ömerle karşılaştığımız o kısa dakikalardan sonra ben de bütün erkeklere karşı korku ile karışık bir itimadsızlık uyandı.

Erkekler ekseriya mütehakkim ve fena oluyordular, etraflarındaki zavıf kimseleri ezmekten ve üzmetten hoşlanıyorlardı. Her şeyi almak fakat bir şey vermemek istiyorlardı.

— Bugüne kadar hiçbir erkek senin pesinde rolaşmadı mı? Alay franga tâbirile sana kur yapmadı mı?

— Çok!!

— O halde?

— Ancak ben bugüne kadar hiçbir erkeğin sözlerini mühimsemedim, kimsenin hoşuna gitmeğe heveslenmedim.

— Halbuki çok zarif ve şirin bir kızsın. Güzel giyiniyorsun.

— Sade kendi şahsi zevkim için güzel olmağa çabalıyorum. Çirkinlik yüzünden benden daha fazla mağdur olan bir kız var mıdır?

— Kalbinin en gizli bir köşesinde Ömere hoş görünmek arzusu bulunmadığına kat'iyyen emin misin?

— Bilâkis, bunun aksine kanım. Yani Ömerin karşısında bulunduğum zaman çok zarif ve hatâta elimden geldiği kadar güzel olmağa gayret ediyorum.

— Görüyorsun ya, onun için...

(Arkası var)

ZİRAAT

BAĞCILIK

Bağların aşılama

Aşı ne zaman ve nasıl yapılır? Bağ aşısında ne gibi noktalara dikkat edilir?

Bağlarda aşı yapmak için en elverişli zaman; asmalara su yürüdüğü ilkbahar mevsimidir. Bu mevsimde havanın ılımlılığına göre Mart ortalarından Nisan sonlarına kadar bu iş yapılmış olmalıdır.

Eğer bağ yeri kırsal edülmüş ve dikilen köklü Amerika asmalarına iyi bakılmış ise bunlar umumiyetle dikildiklerinden bir sene sonra aşılana bilecek hale gelirler. Yalnız bideyette yavaş büyüyen bazı Amerika asma cinsleri, dikildiklerinin ikinci senesi ancak aşılana bilirler.

Bağcılıkta kullanılan aşılar, muhtelif türlerde ilkbaharda yapılanlar bilhassa yarım kalem aşısı ile İngiliz kalem aşısının yapılmasını gelecek yazımıza bırakarak biz bu yazımızda yarım kalem aşısının nasıl yapılacağını anlatacağız.

Yarım kalem aşısını yapmak için evvelâ, aşılana olacak asmaların etrafı yani boğazları کافی derinlikte açılmalı, asma dan çıkış yan ve boğaz kökleri varsa bunlar temizlenmelidir. Bundan sonra asma, toprak seviyesinden birkaç santimetre daha aşağıdan olmak üzere kalınlığına göre keskin bir bahçıvan bıçağı, makas veya destere ile düzgün vaziyette kesilmeli ve yara yeri keskin bir aşı çakısı ile perdelenerek düzeltilmelidir.

Bundan sonra asmaların kalınlığına ve ya inceliğine göre ya aşı çakısı veya aşı usturası denilen tavra ile asma, ortasından 3,5 santimetre derinlikte yarılar ve bu suretle asma aşaya hazır vaziyete getirilir. Diğer taraftan üzerinde iki göz bulunan kalem; alt gözün biraz aşağısından olmak üzere iki yan tarafları bir birine müsavi şekilde düzğünce yontulur. Bu tarzda hazırlanmış olan kalem, anaç yani üzerinde açılan yarığa yerleştirilir. Bu esnada ya aşı çakısının ucu veya tahrannın ağız ile anaç üzerindeki

yarığın kapanmaması temin ve aynı zamanda kalemın yarığa iyice yerleşmesine ve kalem ile anaçın dış tabakalarının bir birine dokunmuş olmasına dikkat edilir.

Eğer anaç ile kalem aynı kalınlıkta ise anaç yalnız bir kalem yerleştirilir ve kalemın gerek dışarı ve gerek içeri bakan tarafları aynı kalınlıkta olmak üzere yontulur. Eğer anaç, kaleme göre biraz fazla kalın ise bu takdirde kalemın dışarıya bakan tarafı daha kalın içeri bakan tarafı daha ince yontulur. Eğer anaç kalın, yaşlı ise bu takdirde kalemın gerek yarığın dışarı ve gerek içeri tarafına gelecek kısımları müsavi şekilde yontulur. Fakat bu gibi anaçlara bir kalem yerine iki kalem yerleştirilir ve her kişi de tutuktan sonra ertesi sene zayıf kesilerek kuvvetlisi bırakılır.

Yalnız anaç; kalımden daha kalın olduğu takdirde anaçın iç kabuğu ile kalemın iç kabuğu aynı kalınlıkta olmalı, yazağına göre kabukların birbiri ile iyi temas edip aşının tutabilmesi için kalem lerin uçları biraz içeriye doğru eğilmiş vaziyette yarığa yerleştirilmelidir. Fazla kuvvetli olmaları dolayısıyla kesildiklerinden fazla su bırakarak aşının tutmamasına sebebiyet verebilecek olan fazla ıslaklığa mâni olmak için bu gibi asmalar, bir gün evvel kesilerek ertesi günü aşılamahtırlar.

Aşı yapıldıktan sonra aşı yeri rafya ile sağlanma bağlanmalı ve aşının etrafı ve anaç üstündeki yarığın, avuç içeri içinde sıkıştırılmak suretiyle çamur haline getirilmiş bir miktar toprakla sıvanmalıdır. Bu suretle aşı bitirilmiş olan asmaların üzerleri, kalemeleri de iyice kapanacak şekilde yumuşak toprakla güzelce kapatılır ve bu esnada kalemelerin yerlerinden oynamamasına, sarılmamasına dikkat edilir.

V. G.

BAHÇIVANLIK:

Meyva ve ev bahçelerinde yeşil çitler nasıl yapılır?

Bu yeşil çitlerin yegâne mahzuru: Haşerelere yuva vazifesi görmeleridir

Meyva ve sebze bahçeleri ile ev bahçelerinin etrafını tahdid ve bunları insan ve hayvanlara ve bazan da aynı zamanda şiddetli rüzgârlara karşı muhafazada kullanılan çitler; kuru ve yaş olmak üzere iki şekilde yapılırlar.

Kuru çitler; elde mevcut veya tedavisi mümkün vasıtalarla muhtelif tarzlarda yapılırlar. Bunun için çok defa birbirlerinden muntazam aralıklarla (2-4 metre) dikilen 2,3 metre uzunluğundaki kazıkların araları birkaç sıra tel, dal, kamış veya çalılarla örülerek suretile kuru çitler teşkil edilirler. Fakat bunlarla sağlam bir çit yapılamaz.

Yeşil çitler ise; hem manzaralarının güzelliği ve dayanıklılığı ve hem de bahçeyi koruma bakımından kuru çitlerden daha iyidirler.

Yeşil çitlerde, bunları yapmak için kullanılan ağaçların dikenli ve dikensiz olduklarına göre ikiye ayrılırlar. Yeşil çitlerden dikenli olan; Gladiya, Maklora, Akasya, Akdiken, Yabani erik (Güven) gibi ağaçlardan biri ile yapılır.

Bunlardan biri ile Yeşil çit yapmak için; bahçenin etrafında 40-50 santimetre derinlik ve 60 santimetre genişliğinde bir hendek açıldıktan sonraden bahçe tarafına gelen kısmına, isimleri yukarıda bildirilen ağaçlardan herhangi birinin fidanları iki sıra üzerine ve birbirlerinden kırk santimetre aralık kala ve satranç şeklinde yani ikinci sıranın fidanları birinci sırayı teşkil eden fidanların aralarına gelmek suretiyle dikilmeli ve hendegin yarısı toprakla doldurulmalıdır.

Bu suretle ilkbaharda dikilen bu fidanların yaz esnasında bakım ve sulanmasına dikkat edilir ve ertesi sene ilkbaharda bunlar topraktan 10-15 santimetre yükseklikte kesilerek kuvvetli sürgünler ve yan dallar vermeleri temin ve kuv-

vetlilerden 2,3 tanesi bırakılarak diğerleri diplerinden kesilir. Bu suretle bir kaç sene içerisinde bu sürgünler birbirine girift vaziyete gireceklerinden aralarından geçmek artık mümkün olamaz. Bu çitler, arzu edilen yüksekliği aldıktan sonra her sene yükselen kısımları tamamen ve yan taraflardan fazla büyüyenler kısmen kesilir, budanırlar.

Dikensiz çitler için daha ziyade kış ve yaz yaprağını muhafaza eden mazı servi, defne, mersin gibi ağaçlar kullanılır. Bunların yetiştirilmeleri de evvelkiler gibidir. Yalnız bunlar, istenilen yüksekliği aldıktan sonra budanmaya başlarırlar.

Eğer teşkil edilecek çitler muhafaza maksadıyla tesis ediliyorsa bunlara 2,3 metre yüksekliğin verilmesi kâfidir. Fakat şiddetli rüzgârlara karşı da siper vazifesi görmesi isteniliyorsa o zaman bunlara 3,4 metre yüksekliğin verilmesi leab eder. Yalnız yapılan çitlerin, yakınlarına gelecek ağaçlara zarar vermemesi için meyva bahçelerinde birinci sırayı teşkil edecek ağaçlarla çitler arasında hiç değilse 1,5-2 metre bir aralık bırakılmalıdır.

Yeşil çitler için ileri sürülen mahzur lar, haşerelere yuva vazifesi görmeleri ve fazla yer işgal etmeleridir. V. G.

Lüks Telgraf Kağıtları

Her P. T. T. merkezlerinde bulunan Lüks telgraf kağıtları ile tebliğlerinizi gönderebilmek için memura (L Ü K S) dersiniz vereceğiniz 15 kuruş fazla ücretle milletin yardım ve şefkatine muhtaç çocukları koruması, hem de muhatabınıza incelik ve zarafetin timsali kağıtlarıyla tebliğlerinizi göndermiş olursunuz.

Istanbul Levazım Âmirliği Satın Alma Komisyonu İlanları

36 kalem matbaa hurnafatı ve malzemesi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 7/4/942 Salı günü saat 14.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 5125 lira 85 kuruş kat'i teminatı 768 lira 90 kuruştur. Müfredat listesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (673_4146)

Beher çiftine 125 kuruş tahmin edilen 50,000 çift kadar mahmuz alma alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 15 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 4375 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (652-3926)

100 Düzine 13 x 18 Röntgen filmi.

100 kutu Elektrokardiyograf filmi.

Yukarıda yazılı iki kalem film pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 14.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 525 lira, kat'i teminatı 78 lira 75 kuruştur. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (653_3927)

Beher kilosuna 12 lira tahmin edilen 100 kilo komprime Dovver alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 90 liradır. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (654_3928)

Beherine 160 kuruş tahmin edilen 10,000 adet can kurtaran ipi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 15.30 da Tophanede İst. Lv. Âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 1200 liradır. Nümunesi komisyonunda görülür. İsteklilerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (659-3933)

Saraç evinde birleşmiş olan 40 ton kadar sarı sabunlu kösele kırıntısı pazarlıkla satılacaktır. İhalesi 8/4/942 Çarşamba günü saat 14 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 4000 lira kat'i teminatı 600 liradır. Kırıntılar Tophanede Saraç evinde görülür. İsteklilerin belli saatte komisyonuna gelmeleri. (666_4017)

Beherine 570 kuruş tahmin edilen 1500 adet tahta ızgara müteahhid nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 7/4/942 Salı günü saat 14.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 621 lira 25 kuruştur. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. Nümunesi komisyonunda görülür. (664-4015)

Beher kilosuna 128 kuruş tahmin edilen 15 ton sığır veya keçi eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 6/4/942 Pazartesi günü saat 15.15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 1920 liradır. Şartnamesi komisyonunda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyonuna gelmeleri. (672-4080)

Karar Hülâsası

Üsküdar C. Müddeumumluğünden:

Tayin edilen fiattan fazlaya kepek satmak suretiyle milli korunma kanununa muhalif harekette bulunduğu iddiasıyla maznun İçerenköyünde Kır sokağında 8 No. da oturur Recep oğlu 33 yaşında arabacı Sükrü Serttin Üsküdar Asliye İkinci ceza mahkemesince icra hüman duruşması sonunda beş lira para cezasıyla mahkûmiyetine ve yedi gün müddetle ticaretten men'ine ve yedinde kaldığı dört çuval kepeğin müsaderesine karar verilmiş ve bu karar kat'ileştirilmiştir. (942/518)

Memleket Haberleri

Çukurovada

Sümerbank tarafından iki yağ fabrikası satın alındı, istihsal arttırılacak

Adana (Hususi) — Sümerbank Pamuklu Müessesesi Müdür Muavini Müeyyed Kerimol Ankaradan şehrimize gelmiştir. Refakatinde Başvekâlet Murakabe Heyetinden Kimyager Dr. B. Naci, İnşaat Mühendisi B. Mecdi Lütfi ve makine mühendisi B.Nuri de bulunmaktadır. Sümerbank Adana Pamuk Müayaa Bürosu Müdürü B. Osman Alaçatım'ın da dahil bulunduğu bu heyet Mersine giderek Nebati yağ fabrikasının durumunu ve verim kudretini inceliyerek şehrimize dönmüş ve buradaki Ziraat Bankasına aid çığır ve prese fabrikasının da (eski Belçika Fabrikası) vaziyeti hazırasını tetkik etmiştir.

Öğrendiğimize göre bu iki fabrika Sümerbank tarafından satın alınarak bugünkü şartların müsaadesi nisbetinde genişletilecek ve istihsal kabiliyetleri arttırılacaktır. Umum müdürlüğe raporunu vermek üzere heyet Ankaraya avdet etmiştir.

Fabrikaların bir an önce Sümerbank'a devri, tevsi ve takatlarının verimi yükseltecek bir duruma konulması için gayret edilmektedir.

Izmirli zeytinyağcılar Ankaraya bir heyet gönderdiler

Izmir (Hususi) — Vekâletin emri üzerine şehrimizdeki zeytin yağı tacir ve fabrikatörleri borsa salonunda mintaka ticaret müdürü Ekrem Edizin reisliğinde bir toplantıda zeytinyağı fiyatları üzerinde alınabilecek kararlar hakkında görüşülmüş ve Vekâletin bildiriği dahilinde Ankaraya toptan nebati yağ ve zeytinyağı ticareti yapanlar namına gidecek üç kişilik bir heyet seçilmiştir. Ayrıca bütün fabrikatörler de Ankaraya çağırılmıştır. Bunlar, Ankaraya hareket etmişlerdir. Ticaret Vekâletinde yapılacak toplantıya iştirak etmeyeceklerdir.

Milli Şef İzmir'in kültür faaliyetini beğendiler

Izmir maarif müdürü öğretmenlere bu takdiri bildirdi

Izmir (Hususi) — Maarif Vekili Hasan Ali Yücel'den şehrimiz maarif müdürlüğüne gelen bir mektubda, Cümhurreisimiz, Milli Şefimiz İnönü'nün İzmirde yaptıkları tetkiklerden memnun kaldıklarını haber aldığından yalnız Büyük bir kurucu ve komutan değil, aynı zamanda büyük bir kültürünün takdirlere kazanmış olduğundan dolayı, Maarif Müdürü Resid Tarakçoğluna «İnönü'nün takdirlere kazanmış olan kültürçülere vekillik etmekle bahtiyar» olduğunu bildirmiştir. Maarif Müdürü de, bütün muallimlere aid olan bu takdiri okullar müdürlükleri delâletile öğretmenlere yaymıştır.

Adanada ekim seferberliği faaliyeti

Adana (Hususi) — Vilâyetimizin dahilindeki bütün okullarda okul müdürlerinin murakabesi altında «Ekim İşleri Komisyonu» teşekkül etmiştir. Daha şimdiden Köprüyü 6, Adasokağı 8, Güneşli 4, Karşıyaka 4, Toros İlkokulu da 4 dekar boş araziye tamamen ekmiştir. Erkek lisesi ve Öğretmen okulu da yazlık ekim işini birinci plânda ele almıştır. Kaza ve köylerdeki okullarımızda ise aynı faaliyet büyük önemle ilerlemektedir. Her okul, talebesinin oyun ve teneffüs ihtiyacını karşılayacak kadar yer ayırdıktan sonra diğer boş yerleri tamen akmektedir.

Samsunda

Mart dokuzu görülmedik soğuklar yaptı, şehir karlar altında kaldı

Samsun, (Hususi) — Birkaç gündür çok şiddetli bir soğuk hükümferma olan Samsunda, Cumartesi gününden itibaren kar da yağmağa başlamıştır. Mahruk depolarında mevcut yakacak madde pek az olduğu için odunsuz ve kömürsüz kalan halk, mahruk depolarına koşmuş, fakat buralardan en fazla ev başına ancak 20-30 kilo kadar odun alabilmişlerdir. Yolların kapalı olmasından ve bilhassa evvelce bu hususta gereken tedbirler alınmamış olduğundan elvar ormanlardan odun nakliyatı hayli güç bir safhaya girmiş bulunuyor. Fırınlarda ancak bir iki gün yetecek kadar odun bulunduğu için belediye tarafından Bafra jihatındaki ormanlarda depo edilmiş odunları Samsuna getirmek üzere 40-50 arabalık bir katile sevk edilmiştir. Buradan getirilecek odunlarla mahrukat meselesi yenden normal bir vaziyete sokulacaktır. Üç gün içinde odunun tonu birdenbire 30-40 liraya kadar bir yükseliş arzemişse de bugün tekrar 20-25 liraya kadar düşmüştür. Kömür ajanlığında mevcut birkaç tonluk Ereğli kömürü ise devalre ve halka tevzi dilmektedir. Ancak bu kömürden halka 50-100 kiloya kadar verilmekte ve bu suretle ihtiyaç sahiplerinin üç dört günlük ihtiyaçları temin edilmektedir.

Bigada bir zavallı serseri donarak öldü

Biga, (Hususi) — Burada hem mal ve hem de akıl fıkarası Haşım isiminde herkesin sevdiği, kendi halinde bir serseri; geçen Pazar günü sendisine biraz sadaka toplamak üzere şehre bir saat mesafedeki Havdan köyüne gitmiş, akşam üstü kasabaya avdetinde bağlar arasında o gün esen pek zehirli Mart rüzgârının tesiriyle üstü başı da yufka olduğundan donarak ölmüş ve bir müddet sonra yol üstünde ölüsü bulunmuştur.

Kimsestiz ve derbeder olan biçarenin ihtiyat akçesi olarak cebinde beş lirası bulunmuş, bununla kaldırılarak defnedilmiştir.

İğrenç bir propaganda

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Meydana çıkarılmalarını ve Türklüğe hakaret suçları pençesi adaletle eslim edilmelerini istediğimiz bu nankörler, Türkiyede musikiden anıyan bir tek insan bulunmadığı, büyük musikî dâhilerinin eserlerinin çalınması yazık olacağı şeklinde propagandalar yapmağa kalkışmışlardır. Memlekete gelen yabancı bir heyete karşı bizi küçük düşürmek, iptidai göstermek maksadını güden bu çirkin yalanlara misafirlerimiz bittabi iltilaf etmemişlerdir. Bunu, konserlerin programlarından ve orkestra şefinin sözlerinden anıyoruz. Heyet, burada gördüğü sempati ve dinleyicilerin alâkalarından çok mütehassistir. Fakat biz, buna rağmen aramızda yaşadıkları, ekmeğimizi yedikleri halde, nankörlüklerini göstermek için hiç bir fırsatı kaçırmıyan bu soysuzların meydana çıkarılmaları zarureti üzerinde duruyor, bunun milli bir vazife olduğunu düşünüyoruz.

Kösele almak bahanesile iki sabıkalı bir tüccarın 7000 lirasını dolandırdılar

(Baştarafı 2 nci sayfada)

Yani Madenciogluna aid olmak kavlile Malatyalı tüccar, kendisine bu iş için 7 bin lira vermiştir.

Bu alışverişten memnun kalan Süleyman, bir kaç gün beklediği halde sipariş ettiği köselelerin karşılaştırılan ambara sevk edilmediğini görünce telâşa düşmüş, Fenere giderek Yani Madencioglunu bulmak istemiştir.

Bu maksadla evvelki gün buraya giden tüccar, 2 gün evvel oturup kahve içtiği bu evi bomboş bulmuştur. Bu arada komisyoncu diye tanıdığı Hasan'ı da ele geçiremeyen Süleyman, nihayet işin içinde bir dalavere olduğunu sezmiş, zabıtaya müracaat etmiştir.

Bu vak'aya el koyan Emniyet ikinci şube memurları derhal harekete geçmişler, müracaatten bir kaç saat sonra da her iki sabıkalıyı yakalamışlardır.

«Son Posta» nta spor tefrikası 20

Durmuş da hasmını yendi!

Ahmed, meydana boğuşan hasımları dikkatle takib ediyordu. Bir aralık Karakaçan hasmını altına bastırıp, köstekledi, aşıracağı zaman kendisi tehlikeye düştü, az kalsın mağlûb olacaktı. Bereket versin talihin bir hüsnü tesadüf Çingeneyi mağlûbiyetten kurtardı. Amma, Çingenenin yenilmesine ramak kalmıştı. Kendi oyunile kendi yenilecekti. İsmail ağa, güldü ve Ahmede hitaben:

— Ahmed, az kalsın Çingene gidiyordu.

— Evet. Hem de bedavaya yenilecekti.

— Hasımı gayet ustadır. Öyle kolay kolay pabuç bırakmaz.

— İçten güzel girdi ve, iyi sırttı kündeyi.

— Bilir onlar o...

— Güzel kurtarış ve mukabele doğrusu...

— Ah, keşki Çingene yenilse idi.

— Ya. Ben, Çingenenin yenildiğini istemem...

— Bak budalaya!. Neden?

— Ben, Çingene ve Durmuşla kozumu pay etmek isterim. Mademki bunlar ileri gelen küçük orta pehlivanlarıdır. Boğuşmaları bunlarla...

— Nene lâzım senin?. Sen, küçük ortayı kurtarmağa bak!. Bırak Çingeneyi filân şimdi.

— Maksad küçük ortayı kurtarmak değil. Küçük ortaya hâkim olmak lâzımdır İsmail ağa...

— O, ne vaktit olsa olacaktı. Aceleye lüzum yok.

— Ben, bir an evvel küçük ortaya hâkim olarak.. büyük ortaya sıçramak isterim.

— Aferin sana! İnşallah ileride büyük bir başpehlivan olursun?

— İnşallah!

— Çalımın, kalıbın yerinde... Okkalı bir pehlivan olacağına benziyorsun?

— Acaba ne kadar okska doldururum dersin İsmail ağa?.

— Sen, iyi bakarsan kendine tam yüz on, yüz yirmi okska dolurursun?

— Ah, bir kere böyle olsam...

— Olursun?...

— Kavas oğlu Koca İbrahim kadar ha!..

— Elbette neye olmayacak mışsin?

— Allah bana o günleri gösterecek mi?

— Çalışırsan gösterir... Olanlar anasının karnından doğmadılar ya!..

Diyerek konuşurlarken.. Kel Durmuş, birdenbire hasmını çaprazla kazan dibine doğru sürdü.

Sıkı bir yürüyüşle hasmını toparladı ve, çengeli yetiştirdi. Durmuşun hasmı çengeli yiyeceği zaman etraftan bağrıışmalar oldu.

— Oldu... Gitti!...

— Tamam!...

— Aferin Durmuş!.

İsmail ağa, derhal lâfı kesti. Ahmedle beraber gözlerini meydana diktiler. Durmuş, hasmını götürüyordu. Hem de elsiz ayaksız. Bu, o kadar iyi şey değildi.

(Arkası var)

Vazife kurbanı veterinerlerimiz için yapılan ihtifal

Fen ve vazife uğrunda ölen ve veterinerlerimiz, binbaşı Ahmed ve Kemal için; dün saat 14 te Haydarpaşa Baytar Tatbikat mektebinde bir ihtifal yapılmıştır. İhtiram sükkatunu müteakib; albay İbrahim Erses vazife kurbanı veterinerlerimizin hayatları hakkında söz söylemiş, bilâhare Karacaahmeddeki kabirlerine gidilmiştir. Burada, albay İbrahim Erses, veteriner Hakkı ve teğmen Mehmed Ali Örnekol birer hitabe irad etmişlerdir.

Valinin dünkü tetkikleri

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün fen işleri mühendislerle birlikte İnönü gezgisine giderek buradaki faaliyeti tetkik etmiştir. Vali müteakiben Gazi bulvarı inşaatını gezmiş ve iki sahanın yeşillendirilmesini, inşaatın tesri edilmesini alâkadarlara bildirmiştir.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki haberler

Nevyorka göre:

Alman taarruzu başlamak üzere

Almanlar Stalinoda süratle ilerliyorlar, Leningrad müdafaa hattı yarıldı

Nevyork, (A.A.) — Christian Science Mornitors gazetesinin yazdığına göre Almanlar bir kaç haftaya kadar muazzam bir taarruz başlayacaklardır. Bu gazete, Almanların harbi 1943 senesinde kazanamayacaklarını bildikleri için kat'î neticeyi 1942 senesinde elde etmeği istemektedir. Bunun için bütün kuvvetlerini ortaya atacaktırlar.

Almanlar Stalinoda ilerliyor Vişi, 3 (A.A.) — Sovyet Rusya'da çarpışmalar devam etmektedir.

Stalino civarında Alman piyadesi çok geniş bir cephe üzerinde Krynka nehrinin yukarı kısmını geçmiştir.

Stalino şimalinde Alman kuvvetleri Gorlovka'nın 35 kilometre yakınında bulunan bir demiryolu istikis hattına pek çok yaklaşmışlardır.

Bu sabahki Sovyet tebliği Moskova, 3 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:

Dün muharebeler devam etmiştir. Meskûn bazı mahaller geri alınmıştır.

Evvelki gün vukubulan hava muharebelerinde 51 düşman tayyaresi düşürülmüştür. 17 tayyaremiz kayıptır.

Barents denizinde bir harb gemimiz bir düşman tahtelbahirini batırmıştır.

Leningrad müdafaa hattı Londra, 3 (A.A.) — Leningrad cephesinde muharebeler şiddetle devam etmektedir.

Leningrad radyosu Almanların Rus müdafaa hattının bir noktasını yardıklarını kabul etmiştir.

Ruslar açılan gediklerin genişlemesini, ne mâni olmaktadır.

Alman zayıflığı Londra, 3 (A.A.) — Sovyetler hususi bir tebliğ neşretmişlerdir. Bu tebliğe göre Ruslar Mart ayı içinde Leningrad ve Kalinin'de 22.000 Alman öldürmüşler ve mükâmlerini almışlardır.

Laval Mareşal Petenle tekrar görüştü

Laval, Fransa'da iş vaziyeti fenalaştığı için Peteni gördüğünü söyledi

Londra, 3 (A.A.) — Fransadan alınan haberlere göre Laval dün Mareşal Peten ile görüşmüştür.

Laval gazetecilere yapmış olduğu bir beyanatta Montoire siyasetinin nazımı olduğunu, Fransanın iş vaziyetinin günden güne fenalaşmakta bulunduğunu, bunun için Mareşal ile görüşmeler yaptığını ve bunların nihayete ereceğini söylemiştir.

Laval'in yeniden Fransız hükümetine dahil olacağı hakkındaki şayialara Vişideki Amerikan sefaret merkezinde kuvvetli aksülamel uyardırılmıştır.

Hind müslümanlar birliği toplanıyor

Londra, 3 (A.A.) — Müslümanlar Birliği komitesi bugün bir toplantı yapacaktır. Cripps'in teklifleri görüşülecektir.

Fakir çocuklara parasız şeker dağıtılmasına gelecek ay başlanacak

Ankara, 2 (Hususi) — Fakir çocuklara parasız şeker dağıtılması hakkındaki hazırlıklara esas olarak kanun projesi maliye bütçesini tarafından kabul edilerek bütçe encümenine gönderilmiştir. Sendene 5 milyon lira bu işe tahsis edilmiştir.

Lâyihanın bu ay içinde Meclis umumi heyeti içinde görüşülerek 6.

nümüzdeki ayın başından itibaren tatbikata geçileceği kuvvetle muhtemeldir.

Nerelerde parasız şeker dağıtılacağı hazırlanacak talimatnamede tesbit edilmiştir. Dağıtım işinde belediyeler, iktisad teşkilâtından, Halkevlerinden, hayır cemiyetlerinden ve buna benzer müesseselerden istifade edilecektir.

İngilizler Fransaya yeni bir akın daha yaptılar

Bombardımandan 40 kişi ölü, 60 yaralı var

Londra, 2 (A.A.) — Hava nazırlığı tebliği:

Dün gece bombardıman servisine mensub tayyareler, Almanyanın batısında ve batı şimalinde sanayi ve münakale hedeflerini bombalamışlardır. İlgal alındaki araziye Poissy'de Matford fabrikasına ve Havre'da doklara ve gemilere bombardıman hücum edilmiştir. Düşman sularına mayın dökülmüştür.

Av servisine mensub tayyareler Belçika'da ve şimali Fransadaki hedeflere hücum etmişlerdir. Bu hücumlar esasında bir düşman bomba tayyaresi tahrib edilmiştir. Bomba tayyarelerimizden 15 i dün geceki bu hareketlerden dönmemiştir.

Paris 2 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri dün öğleden sonra Manş denizinin Fransa kıyısında Boulogne Sur mer çevresine müthiş bir akın yapmıştır. İlk temizleme işinden sonra 14 ü çocuk olmak üzere 40 cesed çıkarılmıştır. 60 yaralı vardır.

Japonların Hindistana doğru yeni bir hareketi

(Baştarafı 1 inci sayfada) fezi kıyısı üzerinde Akyab limanı na ani olarak bir sefer heyeti girip karmalar ile ortadan kalkmıştır.

Saniğidina göre, hayli önemli sayıda kruvazörler ve torpido muhribleri, asker çıkarma işini korumuşlardır.

Akyab limanının hinterlandi ile kolay muvasalası bulunmayan müferid bir liman olması yüzünden düşman kuvvetlerinin burada muhavemetle karşılaşmış bulunmaları pek az muhtemeldir.

Herhalde bu liman, Japonların Hindistan istikametinde yapacakları yeni bir ileri hareket için üs olarak kullanılabilir.

Çungking 2 (A.A.) Çin sözcüsü bugünkü Perşembe günü verdiği bir demecede Japonların Birmanya batı sahilinde Promenin takriben 130 kilometre batı cenebunda Akyab'a asker çıkardıklarını söylemiştir.

Japonlar Birmanyayada da muvaffak oluyorlar

Londra 2 (A.A.) — Rangoon'da olduğu gibi Birmanyada da Japonlar tabiyelerinde muvaffak olmaktadır. Olduğu kuvvetli kollar Birmanyalı işlerin yardımı ile İngiliz mevzilerinin etrafına sokulmakta ve ricat yollarını kesmektedirler. Bu vaziyet karşısında İngiliz ileri unsurları geri çekilmek veya sayıca pek üstün olduğu anlaşlan düşman tarafından çevrilmek şikâretinden birini tercih etmek zarureti karşısında dırlar.

Saigon 2 (A.A.) — Promenin cenebunda İngilizler zırlı unsurlara malik olmalarına rağmen muvaffakiyetsizliğe uğramışlardır.

Filipinlerde

Vaşington 2 (A.A.) — Harbiye nazırlığı tebliği:

Filipinler: — Son 24 saat zarfında her iki taraf devriyeleri arasında büyük artış bir faaliyeti olmuştur. Bazı şiddetli baskınlar yapılmış ise de umumî mahiyette hiç bir çarpışma olmamıştır.

Alman ve Sovyet tebliğleri

Berlin 2 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Doğuda düşman cephesinin birçok kesimindeki devamlı hücumları esnasında ve bizim kuvvetlerimiz tarafından yapılan hücumlarda gene yüksek kayıplar vermiştir. Ağır topçu Leningrad varoslarında harb için önemli olan tesisler üzerine ateşini taksif etmiştir. Bu ateşin tesiri görülebilmektedir.

Sovyet hava ordusu dünkü gün hava muharebelerinde ve yerde 45 tayyare kaybetmiştir.

Sovyet tebliği Moskova 2 (A.A.) — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliğinin ekinde kaydedildiğine göre Fin asker kaçaklarından mürekkebi bir müfreze Vipuri civarında bir Alman mitralyöz taburunu taşıyan bir treni yoldan çıkarmıştır. Birçok Almanlar ölmüş ve yaralanmıştır.

Hindistan mukabil teklifini hazır adı

(Baştarafı 1 inci sayfada) Cripps Pazartesi günü yola çıkacaktır. Yeni Delhi 2 (A.A.) — Kongre icra komitesi kararı metninin derhal neşre dilmemesi ihtimali vardır. Ve Cripps'in kongre müzakerasını bildiren tam metni alıktan sonra güçlükleri azaltmak için önümüzdeki günler zarfında yeni gazeteler sarfedeceği tahmin olunuyor.

Görüşmeler devam ediyor

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Hind kongresi başkanı Azad ve Nehru, bugün öğleden sonra İngiliz hükümetinin teklifleri hakkında icra komitesinin beyanına mesini vermek üzere Cripps'in ikamet-gâhına gelmişlerdir.

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Azad ve Nehru, Cripps'in nezdinden 50 dakika süren bir görüşmeden sonra çıkmışlardır.

Azad ile Nehruyu tekrar görüşme miyeceği hakkında gazeteciler tarafından sorulan bir suale Cripps, şu cevabı vermiştir:

Ümid ederim ki, dostlar arasında da, birçok toplantılar olacaktır.

Ruzvelt tavassutta mı bulunacak? Vaşington 2 (A.A.) — Hindistan meselesinde Ruzvelt'in tavassutta bulunacağına dair bir şayia dolanmaktadır.

Anlaşma ümidleri

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Hind birliği kongresi icra komitesi azalarından biri bir gazeteci ile yaptığı konuşma esnasında İngiliz tekliflerini tenkid etmiş ve bugünkü görüşmelerin 1931 yılında Gandhi ile kral naibi arasında geçen müzakerelerin ilk yedi gününde doğrudan ümitsizlik ve şüphelere benzediğini, fakat sonra anlaşmanın imza edilmiş bulunduğunu söylemiştir.

Diğer taraftan Cripps basın toplantısında, memnuniyet verici bir hal tarzına ulaştığı takdirde herhangi bir teklifi daima incelemeye hazır olduğunu bildirmiştir. Muhtelif şahsiyetlerin, ve bunlar arasında iki liberal Hindli liderin bir anlaşma yapılmasını temin için mümkün olan gayretli sarfettiklerini gösteren emareler vardır.

Hindistan müdafaa meselesindeki büyüklüğün takdirine örsat verilmemiş olmak için Hind birliği kongresi başkanı Azad ile General Wavel arasında bir toplantı akdi ve bunun Cumartesi günü yapılması temin edildiği sanılmaktadır.

Yeni Delhi 2 (A.A.) — Kongrenin icra komitesi, M. Cripps'in teklifleri hakkında alınan karar suretinin müvevdesini tasvib etmiştir. Bu karar sureti, bu akşam M. Azad tarafından M. Cripps'e verilecektir. Komite, bunun M. Cripps'de doğuracağı akisleri müzakeresi için yarın sabah yeniden toplanacaktır.

Millî Şef ile Yunan Kralı arasında telgraflar teati edildi

Ankara 2 (A.A.) — Yunan millî bayramı münasebetiyle Cumhurbaşkânı İsmet İnönü ile Yunan kralı arasında, da tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Ankara 2 (A.A.) — Yunan millî bayramı dolayısıyla, Hariciye Vekili Sükrü Saracoğlu tarafından Yunan başvekil ve hariciye nazırı Tsude'ros'a bir tebrik telgrafı çekilmiş ve Tsuderos buna bir teşekkür telgrafı ile mukabele etmiştir.

Millî Şefin sporculara iltifatları

Ankara 2 (A.A.) — Cumhurbaşkânı İsmet İnönü, beden terbiyesi umum müdürlüğüne aşağıdaki telgrafları göndermiştir:

«Sporcu gençlerimizin güzel çalışmalarından çok memnun oluyorum. Teşekkürlerimle sizi tebrik ederim.» İsmet İnönü

Bulgar - Türk münasebetleri

Bir Alman gazetesi: «İki memleket arasında dostluk siyaseti kuvvetlenmek yolundadır» diyor

Münih 2 (A.A.) — Stefani: Münchner Neueste Nachrichten gazetesi, Sofya muhbirinin Bulgaristanla Türkiye arasındaki münasebetler hakkında gönderdiği bir yazısını neşretmektedir.

Muhabir, yazısında diyor ki: Bulgaristanla Türkiye arasında takib edilen dostluk siyaseti, kuvvetlenmek yolundadır. Sofya ile Ankara arasındaki münasebetlerde bir gerginlik çıkarmayı hedef tutan entrikacılar, aksi tesir yapmıştır. Gerçekten, geçen Umumi Harbe müttelik olan ve aralarında arazi talep ve iddiaları bulunmayan iki memleket arasındaki münasebetlerde büyük bir iyileşme müşahede edilebilir. Türkiye için Bulgaristan Avrupa'ya doğru açılmış bir kapıdır. Bulgaristan için ise Türkiye arkasını himaye eden mühim bir destekler. Ankaranın, bundan başka, bu memleketin tedrici dahili kuvvetlenmesi alâkadar bulunacağı bedhidir. Daima dürüst bir tarafsızlık hareketi hattı muhafaza etmiş olan Türkiye, bugün her zamandan daha ziyade, 17 Şubat 1941 Türk - Bulgar dostluk paktının ehemmiyetini takdir etmektedir. İrân'ın istilasından sonra Ankaranın karşılaştığı ağır güçlükleri takdir eden Bulgaristan ise Türkiye'nin bugünkü anlaşmazlığa karışmamasının siyasi kıymetini müdrikler.

Avustralyaya karşı büyük ölçüde bir Japon taarruzu hazırlanıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada) Artmakta olan Amerikan yardımının tasavvur edilen Japon taarruz üzerine gitmeye artacağı tahmin edilmektedir.

Bu sebeble Avustralyadaki bütün kuvvetler harb mevzilerinde bulunmakta ve kesif tayyareleri geniş bölgelerde faaliyeterine devam etmektedirler.

Tas ajansına göre

(Baştarafı 1 inci sayfada) Askeri kaynaklardan öğrenildiğine göre, Alman ve İtalyan deniz ve hava makamları Kalmnos adasındaki deniz üssünü genişletmekte ve burada ağır çapta uzun menzilli topkur yerleştirmektedir.

İstanbul, Lisijos adalarında yeni hava meydanları ve benzün depoları hazırlanıyor. Emlân başka, Alman ve İtalyan işgalindeki Sisam adasında Paşmos, Leros ve İlyahi adalarında büyük deniz üssü kuruluyor.

Bu adalardaki sivil halk Sıkıt (takım adalarına götürülüyor. Bu göz gözlece ve büyük gruplar halinde oluyor.

Bosgallan yerlere Alman ve İtalyan kuvvetleri yerleştirilirse de, Oniki adalardaki garnizonlardan olmayan askerlerin bile buralara gelmesine müsaade edilmiyor.

Emniyet memurlarile muhafaza teşkilâtı memurlarına birer er tayını verilecek

Ankara, 2 (Hususi) — Emniyet Umum Müdürlüğü ile gümrük muhafaza ve muamele teşkilâtı hakkındaki kanuna bağlı kadroya dahil maaşlı ve daimi ücretli memurlara birer er tayını istihkakı verilmesi hakkında hazırlanan kanun projesi Meclise verilmiştir.

Lâyihanın esaslarına göre ordu mensublarına birer er tayını istihkakı verilmesi hakkındaki kanunun birinci maddesi hükmü Emniyet Umum müdürlüğü kadrosuna ve gümrük muhafaza ve muamele sınıfı memurları teşkilâtına dair kanuna bağlı kadroya giren maaşlı ve ücretli memurlara da tatbik olunacaktır.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada) Japonlar Sumatra adasındaki hareketlerini sona erdirmelerini ve adayı tamamile ellerine geçirmiş olduklarını bildirmektedir. Felemenk Hindistanın bütün diğer adalarında olduğu gibi Sumatra da besinci kol düsturları dahilinde daha evelden ilhar edilmiş oldukları anlaşılmalıdır. Olan halk Japonlarla işbirliği yapmış oldukları ehitte bu netice esasen tabii bir şey olarak beklenmektedir. Ancak, yerli halkın Japonlarla işbirliği yapmaları sadece Japonların bu halin sakın olduğu cesim adaları süratle ele geçirebilmelerini temin ile kaima, maktadır. Aynı zamanda, hem kendilerine itimad edilen bu halktan teşkil edilen mülis kuvvetlerle bu adaların muhafazası, hem de bu adalarda hareket yapan kuvvetlerin tasarruf edilerek bir istisrahat devresine geçirdikten sonra diğer hareket bölgelerine gönderilmesi mümkün olacaktır.

İşte, bu suretle, ki Japonların bu gün kendi ana vatanlarından denizsuları binlerce kilometre uzaktaki kulanın sahaları ve adalarda lera etmekte oldukları hareketler hususi bir tarzda kolaylaşmakta ve Uzakdoğu harbi baskıya, danberi geçen dört aylık zamanla nisbet kabul edemeyecek derecede büyük ve önemli olan Japon muvaffakiyetleri Japon kuvvetleri derecesinde fazla yutulmaksızın ve yorulmaksızın elde edilmiş bulunmaktadırlar.

Keyiflet Birmanyada da böyle olmuştur. Orada da yerli halk evvelâ biraz tereddüde, fakat sonraları münim olduğu, de olmak üzere Japon kuvvetleriyle işbirliği yapmışlardır. O derecede, ki Yeni Delhidin verilmekte olan İngiliz İmparatorluk tebliğlerinde artık hrmen bir gün «Japon kuvvetleriyle Birmanyalı yerli kuvvetler» tabiri görülmekte ve okunmaktadır.

Bu hal, Çungking'ten gönderilen Çin kuvvetlerinin nihayet İngiliz İmparatorluk ordusu hesabına Zittang vadisinde harekete geçmiş olmalarına rağmen Japonların Birmanyadaki hareketlerinin tahminin üstünde bir süratle gelişmesi ne ayrı bir sebep teşkil etmiştir. Gerçek, bundan evvelki yazımızda da işaret etmiş olduğumuz veçhile Çin kuvvetleri paganda edildiği kadar fazla miktarda değildir ve Japonlar, teknik kesif hareketlerine zamimeten bu Çin kuvvetlerinin hakiki miktar ve mevcudunu olarak anlayıp öğrenmek imkânını bulabilmiş oldukları ehitte Tungoo bölgesine gelmiş olan bu Çin kuvvetlerini büyük bir süratle çember içine almağa, bir kısmını da esir etmeye muvaffak olmuşlardır.

Son kırk sekiz saatın haberleri bu Çin kuvvetlerine yeni takviyeler gönderildiğini, fakat bunların Tungoo'ya yaklaşmıyarak bu şehrin 25 kilometre şimalinde ve Mandalay'a giden demiryolu üzerinde bulunan Yedasi şehri civarına gelebildiklerini ve Japonların bir taraftan bu şehir civarında muharebe ederlerken bir taraftan da Tungoo civarında muannidane müdafalarda bulunan mahsur Çin kuvvetlerinin bu müdafalarını kırmağa ve bunları da esir veya imha etmeye çalışmakta olduklarını bildirmektedirler. Bu haberlere göre bugün muhassım tarafların Birmanyadaki vaziyetleri şu suretle hülasa ve tesbit edilebilir:

Bir defa her iki ordu, cepheleeri mütenaziran şimal ve cenuba müteveceh birer şimal ve cenub ordusu haline gelmiştir. Müli Çin birlikleriyle takviye edilmiş olan Birmanyadaki İngiliz imparatorluk ordusunun sağ kanadı İravadi vadisi dahilindeki Prom'e ve cenubunda sağ kanadı da Zittang vadisi dahilinde ve Tungo şimalinde bulunmaktadırlar ve sağ kanad muhassiran İngiliz imparatorluk kuvvetlerinden, sol kanad da genel muhassiran Çin kuvvetlerinden mürekkebi olmak üzere burada sivevün aralarında Pegu Yama dağı bulunan ve bir birinden 120-130 kilometrelik bir mesafe ile ayrı olan iki grup halinde muharebe etmektedir. Öyle de görün-

mektedir, ki bu ordu Japon tazyiki karşısında tutunamazsa bu iki vadi dahilinden şimalde yani Çin hududuna doğru geçilecek ve Çinlilerden alacağı mütemadi takviyelerle Japon ordusunu da kendi üzerine çekmeye çalışarak Hindistan hududunu bu suretle ne vama bir yan mevzî üzerinden müdafaya ve korumağa çalışacaktır.

Japon ordusu ise Bingale körfezine çıkması olan Japon filosunun himayesi altında geri ikmal işlerini deniz yolu ile ve bu iki vadi dahilinden kolaylıkla yapararak büyük bir üstünlükle ilerli baret, ketine devam edebilecektir. Eger, gene bir evvelki yazımızda kaydeddiğimiz veçhile bir İngiliz filosu Hindistan sularına gelerek Bingale körfezi hakimiyetini süratle istirdad etmezse İngilizlerin, bu yan mevzilerine ve ayrıca Birmanya - Hindistan hududu üzerine getirecekleri yeni kuvvetlere rağmen Japon ileri hareketinin inkisafını önliye, bilmeleri pek mümkün olamayacaktır.

2 — Şark cephesinde: Sovyet kaynaklarından başka olan taynaklar son haberler arasında Sovyet kuvvetlerinin Harkofu üç taraftan sarmış ve bu şehre karşı çok şiddetli taarruz icrasına başlamış olduklarını bildirmişlerdir. Fakat, Sovyetler gibi Almanlar da son iki günkü tebliğlerinde bu husustan hiç bahsetmemiş olduklarına göre bu haberin aslı olmasa gerekir ve Alman salâhiyetli askerî mahfellerinin ilhamile yazıldığı, na şüphe olmayan 31 Mart tarihli bir Berlin telgrafının Sovyetlerin üç aydan fazla devam eden bu kıs harbi neticesinde hiçbir esaslı netice temin edememiş olduklarını ve Almanların, 1942 taarruzunu cephenin en azayalı kesimlerini ellerinde olduğu halde yapacaklarını, dan bahsetmesi de bu haberin pek aklı olmadığını ve Sovyet cephesindeki durumun son iki gün içinde değişmiş olduğunu ayrıca göstermektedir. K. D.

İcra Vekilleri heyeti toplandı

Ankara 2 (A.A.) — İcra Vekilleri heyeti bugün saat 16 da Başvekalâtte Başvekil Dr. Refik Saydamın reisliğinde mutad toplantısını yapmıştır.

3 tip sade yağ formülü hazır'lanıyor

Ankara 2 (Hususi) — Memleketin sade yağ ve zeytinyağı ihtiyacı esash bir etüde tabii tutulmuş, 3 tip sade yağ formülü hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bunlar muhtelif fatıllara satacaktır. Bu sadeyağ üpleri muhtelif yardımcı maddelerle karıştırılmış bulunacaktır.

Yeni bir liralık kâğıd paralar

Ankara, 2 (Hususi) — Tabedilmiş olan yeni bir liralık kâğıd paralar yakında tedavüle çıkarılacaktır.

Bulgaristanda askeri hazırlıklar

(Baştarafı 1 inci sayfada) Londra 2 (A.A.) — Almanların Varna ve Küstencede vapurlar ve levazım topladıklarında pek az şüphe, fakat bu vapurları Karadenizden geçirmekte muvaffak olacaklarına pek az şans vardır.

Salâhiyetler mahfellerere göre, Sivas, Iopol ve Karadeniz hakimiyeti Rusların elinde bulunduğu müddetce, Almanların bu denizden geçerek Kafkasaya varmaları ihtimali azdır.

Bu denizdeki Sovyet filosu, Eski Karadenizdeki Odessa arasındaki sahili te, sivil kontrol altında tutuluyor.

